

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПЛИВУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ЕКОНОМІКИ

Для України інтеграція у світову економічну систему – це шлях модернізації економіки, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, формування конкурентних переваг вітчизняного товаровиробника, інтеграція до потужних європейських ланцюжків доданої вартості, можливості виходу на нові ринки. Мета статті – дослідити та внести певні уточнення у концептуальні підходи щодо підвищення ефективності впливу інтеграційних економічних процесів на розвиток економіки України. У процесі дослідження застосовано загальнонаукові методи дослідження: статистичний, методи узагальнення, метод порівняння тощо. У статті розглянуто концептуальні підходи модернізації національної економіки на прикладі Львівської області. Визначені пріоритетні галузі та шляхи досягнення їх ефективності внаслідок процесів економічної інтеграції, відкритості національної економіки та входження її в європейський простір. Визначено пріоритетні напрями розвитку деяких галузей економіки з однієї сторони, стимулювання та державної підтримки високотехнологічних галузей, а з іншого – вироблення відповідної політики до розвитку низько-технологічних галузей, направленої на підвищення їх інноваційної активності та впровадження нових інноваційних технологій. Львівська область відноситься до типу економіки орієнтованої на сферу послуг, з огляду на це в статті пропонуються такі концептуальні напрями перетворень в реальному секторі економіки, що застосовують інноваційний підхід через стимулювання та державну підтримку високотехнологічних галузей, та – вироблення відповідної політики до розвитку низько-технологічних галузей, направлених на підвищення їх інноваційних технологій. Зазначається, що підвищити ефективність управління можливо тільки з застосуванням відповідних заходів інноваційного спрямування, які спроможні збільшити податкові надходження до регіональних бюджетів і забезпечувати розвиток високотехнологічних галузей. Подальші дослідження будуть спрямовані на формування рекомендацій прикладного характеру, щодо підвищення рівня конкурентоспроможності провідних галузей та сфер діяльності Львівської області в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: інтеграція, концептуальний підхід, національна економіка, ефективність інтеграційних економічних процесів.

ВСТУП

Постановка проблеми. Загальновизнаними напрямами суспільного розвитку в європейських країнах стали такі, як: парламентаризм, побудова громадянського суспільства із забезпеченням відкритості державної політики, що стосується напрямів соціально-економічного розвитку країни, її конкретних територій, забезпечення довіри населення до влади, надання широких прав людям у відстоюванні власних інтересів; збереження етнічних особливостей і культурних цінностей різних груп населення, яке проживає в державі.

Дослідження показало, що для України інтеграція у світову економічну систему – це шлях модернізації економіки, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, формування конкурентних переваг вітчизняного товаровиробника, інтеграція до потужних європейських ланцюжків доданої вартості, можливості виходу на нові ринки. Таке приєднання України до економічного угруповання з високим рівнем конкурентоспроможності дозволить їй скористатися інтеграційними перевагами для покращення макроекономічної стабільності за рахунок перенесення своїх ризиків на плечі розвинених країн, але діятимуть і негативні ризики у перші адаптаційні етапи. Серед них можна виділити фінансовий тягар внесків до ЄС, вплив прямої конкуренції з боку європейських компаній у процесі збільшення

відкритості національної економіки, що супроводжуватиметься банкрутством неконкурентоспроможних підприємств і негативними соціальними наслідками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вагомий внесок у дослідження природи впливу інтеграційних процесів на розвиток національної економіки здійснили такі видатні вчені, як Б. Баласса, Р. Куденгове-Калергі, Н. Вінер, К. Дойч, Д. Мітрени, Б. Маліновські, А. Радккліфф-Браун, Е. Гааз, Е. Еціоні, Л. Кеохане, П. Робсон, М. Дюватріон, А. Рюгман, Я. Тінберген та інші.

Серед вітчизняних науковців доцільно відзначити: А. Андрійчука, В. Вергуна, О. Гошовську, О. Дьоміну, В. Загорського, О. Кузьміна, О. Крайник, Є. Матвішина [3], Ю. Орловську, Ю. Пахомову, Н. Сментину, П. Сорокіна, Г. Спенсера, В. Шаповал. Роботи зазначених авторів сприяли розширенню уявлень про інтеграційні процеси.

Мета статті (постановка завдання). Мета статті – дослідити та внести певні уточнення у концептуальні підходи щодо підвищення ефективності впливу інтеграційних економічних процесів на розвиток економіки України.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для України Європейський Союз є не лише великим ринком збуту, але й джерелом задоволення

споживчих та інвестиційних проблем. До того ж торгівля з ЄС є важливим каналом надходження вільноконвертованої валюти, що дозволить обмежувати бартер, масштаби якого сьогодні загрожують економічній безпеці країни. Позитивним є створення соціальних переваг, оскільки забезпечить ширші можливості працевлаштування, навчання, лікування, відпочинку, стримуючи при цьому внутрішнє безробіття.

Подальше поглиблення процесів міжнародної економічної інтеграції України створюватиме нові зовнішні виклики для її економічної системи, адаптація до яких не є можливою у короткостроковому періоді без попередньої підготовки усіх сфер і секторів. У разі приєднання до спільного ринку уряд країни-учасниці втрачає не лише важелі зовнішньоторговельної політики, але й засоби регулювання міжнародної фінансово-економічної та інвестиційної діяльності в межах спільного ринку, а також інструменти міграційної політики, водночас можливим є секторальні обмеження наднаціональними органами обсягів експортно-імпорتنих операцій. Приєднання до економічного і валютного союзу обумовлює делегування національними урядами інструментів монетарної політики та цілого ряду секторальних політик і міжгалузевих (горизонтальних) сфер регулювання на наднаціональним рівень.

Досягнення високих результатів господарювання, підвищення якості життя, конкурентоспроможності держави на міжнародному рівні потребує концентрації зусиль не тільки владних структур та їх політичної волі, а й української спільноти.

Розроблення різних програм реформування та прийняття урядових рішень стосовно їх впровадження у практику господарювання відбувається під тиском лобювання представників різних політичних партій та представників крупного бізнесу. У результаті значна кількість програм і рішень з реформування вітчизняної економіки в силу затягування строків їх впровадження в практику господарювання, морально застарівають і не відповідають вимогам реальної економіки та інтересам населення.

Наявність суперечностей в різних законодавчих актах, що регулюють економічні відносини на рівні держави і регіонів дозволяють чиновникам, не порушуючи чинного законодавства, приймати рішення на користь не державних, а власних інтересів, що сприяє зростанню рівня корумпованості в країні.

Слід констатувати, що за оцінками міжнародних експертів рівень корумпованості в Україні займає одне з чільних місць в Європі. Це не тільки знижує її імідж у міжнародному економічному середовищі, а й гальмує процеси її інтеграції в європейський економічний простір, негативно впливає на реалізацію реформ всередині країни та знижує ефективність їх впровадження. В першу чергу це стосується питань, пов'язаних із відсутністю чітких правил стосовно власності, володіння нею, приналежності природних, виробничих і майнових ресурсів державі, регіонам, територіальним громадам, суб'єктам господарювання, населенню.

На етапі реформування вітчизняної економіки до

вимог ринкової системи господарювання можна виділити наступні напрями:

1. Орієнтація на європейську інтеграцію та перерозподіл повноважень владних структур стосовно використання ресурсів на всіх рівнях державного управління в напрямках надання пріоритетності органам місцевого самоврядування відповідно до рекомендацій Європейської хартії місцевого самоврядування.

2. Потреба у радикальному оновленні законодавчої бази як основи формування і регулювання системи економічних відносин держава-регіон-територіальна громада з метою забезпечення їх економічної спроможності та юридичної достатності в реалізації цілей соціально-економічного розвитку, забезпеченні соціально-економічного розвитку регіонів і національної економіки загалом.

3. Внесення змін в адміністративно-територіальний устрій держави з позицій реалізації принципів місцевого самоврядування в інтересах територіальних громад.

4. Надання пріоритетності місцевим органам влади у використанні ресурсного потенціалу територій та створених суб'єктами господарювання результатів виробничо-господарської діяльності для реалізації цілей їх соціально-економічного розвитку.

5. Забезпечення публічності в обговоренні стратегічних напрямів розвитку країни та залучення територіальних громад в їх розроблення і реалізацію.

6. Досягнення узгодженості інтересів загальнодержавного, регіонального і місцевого рівнів в забезпеченні та збалансованого соціально-економічного розвитку тощо.

Для здійснення цих реформ необхідно розробити дієвий механізм структурної перебудови економіки країни, з одного боку, стимулювання та державної підтримки високотехнологічних галузей, а з іншого – вироблення відповідної політики до розвитку низькотехнологічних галузей, направленої на підвищення їх інноваційної активності та впровадження нових інноваційних технологій.

Оскільки Львівська область відноситься до типу економіки, орієнтованої на сферу послуг, нами пропонуються наступні концептуальні напрями перетворень в реальному секторі економіки, використовуючи інноваційний підхід до структурної перебудови економіки:

1. Розвиток нових високотехнологічних та перспективних галузей.

2. Інноваційний розвиток та модернізація підприємств бюджетоутворюючих галузей.

3. Конструктивне перетворення малоперспективних виробництв (закриття збиткових безперспективних підприємств, детінізація нерентабельних).

4. Кооперація та створення нових об'єднань підприємств, які б забезпечували інноваційний розвиток.

Такі перетворення дозволять підвищити інноваційну активність підприємств країни та сприятимуть зростанню фінансових надходжень до бюджетів, з іншого боку, вони вимагають відповідної підтримки зі сторони регіональних та державних органів влади, основними інструментами такої

підтримки повинні стати податкове стимулювання, система державних замовлень, державні програми модернізації, інноваційного розвитку та інші.

Розвиток високотехнологічних та перспективних галузей Львівської області, враховуючи її особливості, зокрема, наявність великої кількості освітніх закладів та можливостей розвитку туризму, регіональними органами пріоритетними галузями було виділено галузі інформаційних технологій та туризму, що також вимагає державної підтримки та стимулювання їх з боку держави.

Переваги та можливості розвитку ІТ-галузі полягають у наступному:

- невисокий вартісний бар'єр входження в галузь нових компаній;
- порівняно невисокі інвестиційні ризики;
- високий рівень інтелектуального потенціалу області;
- висока частка ЗВО (закладів вищої освіти), що готують спеціалістів в галузі програмного забезпечення, комп'ютерних, інформаційних технологій.

Незважаючи на всі переваги та перспективи інформаційних технологій, розвиток галузі потребує розв'язання ряду проблем, оскільки ІТ-галузь працює на експорт в США та єврозона, а основна частина вітчизняних підприємств не проводить самостійну маркетингову діяльність і працює з західними клієнтами під їхніми торговельними марками, не ідентифікуючи їх як український продукт [6]. Наступна проблема полягає в тому, що багато компаній працюють за тіньовими схемами, а держава, витративши чималі кошти на підготовку спеціалістів, не отримує жодних бюджетних надходжень. На жаль не працюють і механізми венчурного фінансування ІТ-галузі, багато венчурних інвесторів в регіоні, які вкладають кошти в підприємства ІТ-галузі, працюють за такою схемою: насамперед шукають та відбирають перспективні інноваційні проекти, тоді формують «прото-компанії», згодом ці компанії переносять за кордон, де їх і реєструють, і саме за кордоном відбувається їх розвиток.

Основним напрямом політики державних та регіональних органів влади щодо розвитку ІТ-галузі повинна стати побудова механізмів легалізації діяльності компаній та їх об'єднань з метою підвищення конкурентоспроможності на вітчизняних та зарубіжних ринках. Галузь ІТ-технологій не потребує розвитку спеціальної інфраструктури та значних фінансових вкладень, найважливішими елементами її розвитку є високий професійний рівень ІТ-спеціалістів, їх заробітна плата.

Основним інструментом, на наш погляд, який зможе забезпечити її розвиток, є стимулювання через скасування податку на прибуток підприємств і запровадження податку на розподілений прибуток, де прибуток, що спрямовується на розвиток бізнесу, податком не обкладається, а обкладається тільки при розподілі у вигляді дивідендів. Окрім податкового стимулювання розвитку ІТ-галузі, проведення стимулювання вбачаємо через надання пріоритетності підготовці спеціалістів комп'ютерних технологій та

програмного забезпечення.

Важливим напрямом регіональної влади повинно стати сприяння об'єднанню дрібних ІТ-компаній. Це необхідно зробити, тому що вітчизняна ІТ-галузь не здатна виготовляти складні системні продукти та великі замовлення.

На сьогоднішній день у Львівській області функціонує більше 30 дрібних підприємств з ІТ-аутсорсингу, де працює біля 3 тис. осіб [7].

Необхідність інтеграції ІТ-компаній та формування великих українських компаній пов'язана з тим, що з розвитком глобального кластера інформаційно-комунікаційних технологій та формування світових лідерів в цій галузі, дрібні вітчизняні компанії будуть витіснені з ринку. Слід зазначити, що певні кроки в цьому напрямі було здійснено, зокрема у Львові за підтримки органів влади було створено кластер «Бізнес послуг» (розвитку ІТ-технологій), який включає консалтингові послуги, управління базами даних та інформацією, послуги програмного забезпечення, проте, його розвиток потребує державної підтримки, зокрема збільшення обсягів державних замовлень, мінімізація податкового навантаження, налагодження діалогу між учасниками кластера та створення стабільного та прозорого нормативно-правового поля його функціонування.

Щодо іншої галузі – туризму, яку обрано пріоритетною галуззю розвитку регіону, то вигідне географічне розташування Львівської області сприяє розвитку туристичної інфраструктури, зокрема готельного та ресторанного бізнесу, проте частка цієї галузі в доході від реалізації продукції є дуже низькою. Тому основними механізмами, які б дозволили збільшити фінансові надходження від туристичної галузі, на наш погляд, повинні стати наступні:

1. Запровадження системи контролю за проведенням необлікованих і некваліфікованих екскурсій іногородніми та іноземними екскурсводами.
2. Запровадження системи пільг для розвитку дитячого туризму, зокрема пільгового режиму перевезення дитячих туристичних груп.
3. Проведення інформаційно-рекламної діяльності для популяризації Львівщини на світові туристичні ринки.

Розвиток та модернізація підприємств бюджетоутворюючих галузей, а саме: торгівлі, будівництва, транспорту і зв'язку, виробництво та розподіл електроенергії, харчова промисловість, виробництво коксу та продуктів нафтопереробки, операції з нерухомості та фінансова діяльність – саме ці галузі забезпечують 90% прямих і непрямих податків області та створюють близько 90% реалізованої продукції та послуг області.

Незважаючи на це, більшість підприємств зазначених галузей потребують проведення модернізації у зв'язку з високою енергоємністю їх виробництва. Так, Україна використовує у 3,3 рази більше енергії для створення одиниці ВВП, ніж в середньому країни-члени Європейського Союзу.

На сьогоднішній день на рівні області діють програми енергозбереження для населення, бюджетної сфери та в житлово-комунальному господарстві, проте розвиток економіки області потребує зниження

енерговитратності у промисловості, а підприємства не займаються пошуком резервів енергоощадливості, технологічної модернізації, а виходять з кризи за рахунок підвищення цін, що є тимчасовою мірою і врешті гальмує їх розвиток.

Основними заходами державної та регіональної підтримки промислових підприємств повинні стати програми модернізації підприємств, з залученням як державних, так і недержавних коштів, проведення відповідної амортизаційної політики, стимулювання фінансового сектору до видачі кредитів під модернізацію, шляхом компенсації відсоткової ставки, стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання, сприяння просуванню інноваційної продукції на нові ринки збуту та збільшенню експортованої продукції. Такі програми сприяють зростанню ефективності виробництва, зниження рівня енергоспоживання.

Конструктивне перетворення малоперспективних виробництв включає конструктивне перетворення низько-технологічних виробництв, закриття нерентабельних державних безперспективних виробництв та детінізацію приватних нерентабельних підприємств. До кожної з зазначених груп підприємств має бути вироблена відповідна державна та регіональна політика.

Політику державних та регіональних органів влади щодо згорання низько-технологічних (малоперспективних) виробництв слід розробляти окремо як для рентабельних, так і нерентабельних виробництв, спрямовувати на їх закриття або реструктуризацію з паралельним проведенням компенсаційних заходів щодо перекваліфікації та працевлаштування звільнених працівників. Необхідно відмовитися від державних дотацій та списання податкової заборгованості нерентабельним безперспективним підприємствам, оскільки це лише вивимання державних коштів.

Іншої політики потребують нерентабельні приватні підприємства, які ухиляються від податків, навмисно роблячи підприємство збитковим, в таких випадках необхідно проводити заходи, спрямовані на детінізацію доходів підприємств.

Кооперація та створення нових об'єднань підприємств за допомогою нових технологій та випуску інноваційної продукції, пов'язаний з додатковими фінансовими витратами і унеможливується через обмеженість власних ресурсів підприємств. Тому важливим напрямком інноваційних перетворень в реальному секторі економіки є створення нових об'єднань підприємств, в першу чергу, мова йде про розвиток інноваційних кластерів, стратегічних альянсів.

На сьогоднішній день в Україні створено і функціонують такі інноваційні кластери як «Енергетика сталого розвитку» (м. Київ), «Нові машини» (м. Дніпро), «Нові матеріали» (м. Харків), «Технології інформаційного суспільства» (м. Київ), «Нові продукти харчування» (Київська область), «Транзитний потенціал України (м. Одеса)», «Інноваційна культура суспільства» (на базі Київського університету ім. Шевченка), «Новітні силові установки та двигуни» (м. Запоріжжя). У Львівській області поряд з іншими

кластерами працюють два інноваційні це – кластер «Біотехнології» та кластер «Бізнес послуг» (розвитку IT-технологій).

Перевага створення інноваційного кластеру полягає у тому, що в ньому здійснюється весь цикл інноваційного процесу від ідеї до реалізації інноваційної продукції. Слід зазначити, що кластер може бути ефективним, коли враховує особливості ринкового розвитку і створюється за ініціативою знизу, тобто самі підприємства приходять до необхідності об'єднання у кластер. Проте, об'єднання підприємств у кластер потребує сприяння і участі місцевих органів влади, так як вимагає ґрунтового аналізу ринку, фінансового стану потенційних учасників, географічних кордонів кластеру; виявлення оптимальної структури кластера, перспектив його розвитку та впливу на соціальний розвиток регіону; розвиненості інфраструктури тощо. Тому формування інноваційного кластеру в регіоні потрібно проводити послідовно при підтримці регіональних органів влади за наступними етапами:

- виявлення перспективних видів продукції, що виробляються підприємствами регіону на основі їх частки у світовому, регіональному виробництві;
- вивчення тенденції ринків за обраним переліком продукції (прогнозування динаміки цін та обсягів виробництва товарів та послуг);
- аналіз показників фінансового стану та ефективності підприємств, здатних створити ядро кластеру;
- аналіз наявності ресурсів (сировинних, фінансових, інформаційних, інтелектуальних) для розвитку кластера і можливостей їх забезпечення;
- аналіз забезпеченості потенційних кластерів відповідною інфраструктурою і можливості для створення відсутніх її елементів;
- виявлення рівня взаємодії потенційних учасників кластера (на основі анкетного опитування керівників задіяних підприємств).

Фінансування створення кластеру може здійснюватися як з інвестицій його учасників, так і з бюджетних ресурсів регіонів та держави. Основними засобами залучень інвестицій можуть бути пріоритетні інвестиційні проекти та проекти державно-приватного партнерства.

Зусилля державних та регіональних органів влади повинно бути спрямовано не на підтримку окремих підприємств та галузей, а на розвиток взаємовідносин: між постачальниками і споживачами, між кінцевими споживачами і виробниками, між самими виробниками і урядовими інститутами. Важливим інструментом стимулювання розвитку кластерів є сприяння збуту продукції, що виробляється кластером через систему державних та муніципальних замовлень.

Перспективною формою взаємодії підприємств є створення стратегічних альянсів. Такі об'єднання створюють можливості спільного використання ресурсів для досягнення стратегічних цілей. Найбільш поширеними цілями формування підприємствами стратегічних альянсів є: освоєння нових видів виробничої діяльності; розробка та освоєння нових

технологій, вихід на нові ринки збуту, товарні ринки тощо. У таких об'єднаннях можуть співпрацювати не лише постачальники та замовники, але і підприємства, що працюють у непов'язаних галузях, підприємств-конкуренти.

Підвищення інноваційної активності суб'єктів господарювання має стати важливим завданням регіональних органів влади. Як показує вітчизняний досвід, ефективним кроком у цьому напрямку є прийняття комплексних програм інноваційного розвитку регіонів. Такі програми уже створені у ряді областей України, таких як Дніпропетровська, Чернігівська, Черкаська, Рівненська та ін. На Львівщині, на жаль, такої програми немає, є лише програми які охоплюють окремі аспекти інноваційного розвитку. Проте, наявність програми дозволила би вирішувати проблеми інноваційного розвитку в контексті проблем всього господарства області.

Програма повинна враховувати особливості економічного розвитку Львівської області, зокрема пріоритетні напрями розвитку, наявність високого рівня інтелектуального та кадрового потенціалу, необхідність технічного, технологічного переоснащення існуючих підприємств та сприяти використанню інтелектуального капіталу в інтересах розвитку реального сектора економіки області. Програма повинна містити повний перелік заходів по здійсненню інноваційної діяльності в області, джерела та обсяги фінансування, терміни виконання, список відповідальних за виконання завдань.

При відборі проектів, які будуть реалізуватися в

рамках такої програми потрібно керуватися наступними вимогами:

- проект повинен реалізуватися в одній з пріоритетних галузей економіки області, зокрема на Львівщині однією з таких галузей має стати IT-галузь;
- забезпечувати позитивний бюджетний ефект від його реалізації;
- реалізація проекту повинна забезпечувати створення нових робочих місць.

До основних джерел фінансування слід віднести кошти державного, обласного бюджетів, а також позабюджетних фондів. Обласні органи влади повинні нести повну відповідальність за цільове використання фінансових ресурсів на інноваційний розвиток, передбачених програмою.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підвищити ефективність управління можливо тільки з застосуванням відповідних заходів інноваційного спрямування, які спроможні збільшити податкові надходження до регіональних бюджетів і забезпечувати розвиток високотехнологічних галузей.

Подальші дослідження будуть спрямовані на формування рекомендацій прикладного характеру, спрямованих на підвищення рівня конкурентоспроможності провідних галузей та сфер діяльності Львівської області в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабакин, О. С. Статистика развития IT-рынка в США, Украине и мире / О. С. Бабакин // Статистика Украины. – 2013. – №1. – С. 22-26.
2. Прогнози розвитку IT-галузі. Журнал Forbes [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.forbes-ua/ua/busines>.
3. Матвіїшин, Е. Г. Институциональная поддержка украинских сельскохозяйственных производителей в условиях измененных экспортных ориентиров / Ye. H. Matviyishyn // Institutional framework for the functioning of the economy in the context of transformation: Collection of scientific articles. – Montreal, Canada: Publishing house «BREEZE», 2015. – P. 64-69.
4. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dknii.gov.ua.
5. Попри всі бурі: чому IT-сектор претендує на роль флагмана української економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua-/397906//popry-vsi-buri>.
6. Зовнішня торгівля Львівщини. Статистичний збірник / Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stat.lviv.ua>.
7. IT-Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itukraine.org.ua/object.-286/>
8. Рибіна, Л. О. Кластер як фактор підвищення інноваційності регіону / Л. О. Рибіна // Економічний простір. – 2009. – №22/2. – С. 230-235.

REFERENCES

1. Babakin, O. S. (2013). Statystyka rozvytku IT-rynku v SShA, Ukrai'ni j sviti. Statystyka Ukrai'ny, 1, 22-26.
2. Prognozy rozvytku IT-galuzi. Retrieved from <http://www.forbes-ua/ua/busines>.
3. Matvii'shyn, E. G. (2015). Ynstytucijna pidtrymka ukrai'ns'kykh sil'skogospodars'kykh vyrobnykiv v umovah zminy eksportnyh orijentyriv. Institutional framework for the functioning of the economy in the context of transformation: Collection of scientific articles. Montreal, Canada: Publishing house «BREEZE».
4. Strategija innovacijnoho rozvytku Ukrai'ny na 2010-2020 v umovah globalizacijnyh vyklykiv. Retrieved from www.dknii.gov.ua.
5. Popry vsi buri: chomu IT-sektor pretenduje na rol' flagmana ukrai'ns'koj ekonomiky. Retrieved from <http://news.finance.ua/ua-/397906//popry-vsi-buri>.

6. Zovnishnja torgivlja L'vivshhyny. Retrieved from <http://www.stat.lviv.ua>.

7. IT-Ukrai'na Retrieved from <http://www.itukraine.org.ua/object.-286/>

8. Rybina, L. O. (2009). Klaster jak faktor pidvyshhennja innovacijnosti regionu. Ekonomichnyj prostir, 22/2, 230-235.

Футало Юрий Ростиславович. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ПОВЫШЕНИЮ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВЛИЯНИЯ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ НА РАЗВИТИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ ЭКОНОМИКИ

Для Украины интеграция в мировую экономическую систему – это путь модернизации экономики, привлечения иностранных инвестиций и новейших технологий, формирования конкурентных преимуществ отечественного товаропроизводителя, интеграция в мощные европейские цепочки добавленной стоимости, возможности выхода на новые рынки. Цель статьи – исследовать и внести определенные уточнения в концептуальные подходы к повышению эффективности влияния интеграционных экономических процессов на развитие экономики Украины. В процессе исследования используются общенаучные методы исследования: статистический, методы обобщения, метод сравнения и т.д. В статье рассмотрено концептуальные подходы модернизации национальной экономики на примере Львовской области. Определены приоритетные отрасли и пути достижения их эффективности вследствие процессов экономической интеграции, открытости национальной экономики и вхождения ее в европейское пространство. Определены приоритетные направления развития отраслей экономики с одной стороны, стимулирование и государственной поддержки высокотехнологичных отраслей, а с другой – разработка соответствующей политики развития низко-технологических отраслей, направленной на повышение их инновационной активности и внедрение новых инновационных технологий. Львовская область относится к типу экономики ориентированной на сферу услуг, в связи с этим в статье предлагаются такие концептуальные направления преобразований в реальном секторе экономики, что обеспечивают внедрение инновационных подходов через стимулирование и государственную поддержку высокотехнологичных отраслей, и – выработку соответствующей политики развитию низко-технологических отраслей, направленных на повышение их инновационных технологий. Отмечается, что повысить эффективность управления возможно только с применением соответствующих мер инновационного направления, которые способны увеличить налоговые поступления в региональные бюджеты и обеспечивать развитие высокотехнологичных отраслей. Дальнейшие исследования будут направлены на формирование рекомендаций прикладного характера, направленных на повышение уровня конкурентоспособности основных отраслей и сфер деятельности Львовской области в условиях углубления интеграционных процессов.

Ключевые слова: интеграция, концептуальный подход, национальная экономика, эффективность интеграционных экономических процессов

Futalo Yuriy R. CONCEPTUAL APPROACHES TO INCREASING THE EFFECTIVENESS OF ECONOMIC PROCESSES INTEGRATION ON THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY STRUCTURE

For Ukraine, integration into the world economic system is a way of modernizing the economy, attracting foreign investment and the latest technologies, forming the competitive advantages of the international commodity producer, integrating into powerful European chains of added value, the possibility of entering new markets. The purpose of the paper is to investigate and make some clarifications in the conceptual approaches to improving the effectiveness of the integration economic processes on the development of the Ukrainian economy. The general scientific methods of research have been used in the course of the research: statistical methods, generalization methods, comparison method, etc. The article deals with the conceptual approaches of modernization of the national economy on the example of the Lviv region. Priority sectors have been identified and ways to achieve their effectiveness due to the processes of economic integration, openness of the national economy and its entry into the European space. The priority directions of development of some branches of economy on the one hand, stimulation and state support of high-tech branches are determined, and on the other hand, the development of appropriate policies for the development of low-tech industries aimed at increasing their innovation activity and the introduction of new innovative technologies. Lviv region is related to the type of the economy oriented to the sphere of services, taking into account in this article the following conceptual directions of transformations in the real sector of the economy, applying the innovative approach through stimulation and state support of high-tech industries have been offered, and - development of the corresponding policy for the development of low-tech industries, aimed at improving their innovative technologies. It has been noted that improving the efficiency of management is possible only with the use of appropriate innovative measures that are able to increase tax revenues to regional budgets and ensure the development of high-tech industries. Further research will be aimed at developing recommendations of an applied nature aimed at increasing the competitiveness of leading industries and areas of activity in the Lviv region in conditions of deepening of European integration processes.

Key words: integration, conceptual approach, national economy, efficiency of integration economic processes.

Одержано 25.03.2018 р.